

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis, Et Breviarii Romani.

In quibus origo cuiusque Ritus, causae historicae, vel mysticae, ex
maiorum ingenio, Theoria, Praxis, obligatio, & exquisitus vsus, additis
opportune Decretis omnibus S. Rituum Congreg. quàm breuissimè
explicantur.

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1647

De Aduentu Cap. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9521

SECTIO SEXTA.

De Proprio de Tempore.

EXPOSCIT Ordo Breuiarij, vt explicatis Rubricis generalibus, accedamus ad Rubricas speciales, & partes eiusdem Breuiarij; & cum de Psalterio (quod aliàs erat in centro Breuiarij; nunc in capite) dixerimus satis, cum de Psalmis enarraremus, Sectione præcedenti cap. 8. reliquum est, vt Proprium de tempore, quod Psalterium sequitur, examinemus, digniora tantum relaturi.

SECTIONIS SEXTÆ CAPITA XXI.

- 1 De Aduentu.
- 2 De Antiphonis maioribus Aduentus.
- 3 De Dominica Quarta Aduentus.
- 4 De Vigilia Natiuit. Domini.
- 5 De Natali Domini.
- 6 De Festis infra Octauam Natiuitatis Domini.
- 7 De Epiphania Domini.
- 8 De Dominicis post Octauam Epiphania.
- 9 De Septuagesima, & Dominicis sequentibus.
- 10 De Feria quarta Cinerum.
- 11 De Dominicis Quadragesima.
- 12 De Dominica Passionis.
- 13 De Dominica Palmarum, & Hebdomada maiore.
- 14 De Paschate, & eiusdem Octaua.
- 15 De Tempore Paschali.
- 16 De Litanijs maioribus, & minoribus.
- 17 De Festo Ascensionis Domini.
- 18 De Pentecoste.
- 19 De Dominica Trinitatis.
- 20 De Festo Corporis Christi.
- 21 De Dominicis post Pentecostem.

De Aduentu. Cap. I.

1 **D**E Hymnis, & Lectionibus egimus superiori Sectione cap. 6. & 12. omittimus Suffragia Sanctorum, ne ante Christum natum implorare videamur eorum opem. quos ipse Christus

suo aduentu sanctitate donauit. Neque sit commemoratio Crucis, ne videatur passus, antequam natus; neque item de Pace, quæ ante Natiuitatem eiusdem nõ fuit; sed eo nato ab Angelis data est hominibus bonæ voluntatis. Azor. lib. 10. par. 1. cap. 16. Aduentu Principis cedunt alij, ait Duran. lib. 6. cap. 2. quod supra retulimus.

2 Responsorium primum est in Breuiatio vnicum, quia tres versus habet; & Amalar. de Ord. Antiph. cap. 8. meminit Auctor illius fuit Monachus S. Grego. ex Duran. lib. 6. cap. 3. Tres autem versus ex eodem Dur. dicuntur nomine trium ordinum Sanctorum, qui ante legem, in lege, post legem Saluatorem exoptarunt: quibus additur, Gloria Patri, in laudem S. Trinitatis, quæ tandem misit eum in terras. Repetitur demum à capite Responsorium quia, vt inquit Gemma lib. 3. c. 1. iterum Aduentus Domini à fidelibus expectatur. Repetitio sit à remotiori, deinde à minus remoto; & demum à propinquiori: quia Patres primi temporis remotiores fuerunt ab Aduentu Christi quam recentiores, Mich. Timoth. in Spec. ordinan. tract. 6. part. 5. cap. 4.

3 Reliquorum Responsoriorum dicitur auctor S. Gregorius, & mentio est eorumdem, sed ordine paulum diuerso, apud Amalat. loco citato cetera cum eodem Amal. concordant, præter Lectiones.

4 In Dominica tertia mutatur Invitatorium, quod concordant cum Capitulo

Vesperarum, & Laudum, ad excitandos animos erga Christum venientem, & congruentius nunc mutatur in Dominica tertia, quam in Feria 4. quatuor temporum, vt ante Pium Quintum fiebat.

5 S. Hilar. in libro officiorum citatus à Bernone de quibusdam ad Missam spect. c.4. notat, in tribus Dominicis Aduentus significari Trinum Christi aduentum ad ficulneam instructuosam, venit enim ante legem per naturalem hominis intellectum, venit sub lege, cum ipsa lege, venit vltimò per gratiam. Hæc ille.

6 De quatuor temporibus Aduentus, sicut etiam de alijs in Vere, Æstate, & Autumno, satis, superque diximus prior Tomo. Officium est feriale cum Precibus, exceptis Temporibus Pentecostes; & appellatæ sunt Feriæ maiores in recognitione Breuiarij, vt diximus Sectione tertia c.6.n.2. pag.23.

De Antiphonis maioribus Aduentus. Cap. II.

Antiphonæ maiores in aduentu dicuntur eæ, quæ per septem dies ante Natiuitatem Domini recitantur. incipientes ab, O, quæ maiores alijs sunt, quia duplicantur. De his quærentur quatuor: &

1 Primò: Cur ad Magnificat recitantur? nam ad Laudes congruentius videbantur recitari posse, ad Canticum Zachariæ, quod fuit cantatum de Aduentu Messia Respondet tamen Amalar. de Ord. Antiphon. cap. 13. eas spectare magis ad Beatam Virginem, quàm ad Zachariam. addit Duran. lib. 6. cap. 11. quin Christus expectabatur ad Vesperam mundi, ideo dicuntur in Vesperis, ad Magnificat.

2 Cur duplicantur? ad explicanda iterata suspiria Sanctorum Patrum, Dur. loco citato.

3 Cur septem? Ad litteram, vt per Octauam ante Natiuitatem Domini accedamur erga Christum venturum, admirantes potiùs, quàm vocâtes Saluatorem,

qui iam venit. nam illud, O, admirantis est magis, quam vocantis, ex Amalar. loco citat. Mysticè quoque septenarius numerus significat in Christo septiformem Spiritus sancti gratiam, & septem humani generis miseras, quas ex Antiphonis haustas recenset Duran. loco cit. quarum causa, inquit, egeamus Doctor contra ignorantiam, Redemptore à penis æternis, Liberatore à seruitute diaboli, Eductore à consuetudine peccati, Illuminatore tenebrarum nostrarum, Saluatore ad reducidos exules in patriam, tum Gentes, vt in sexta Antiphona, tum Iudæos, vt in septima.

4 Quis ordo inter easdem? Amalar. loco citato eas enumerat iuxta Antiphonarium Matensè, & innuit, ordine diuerso à Romanis recitari. Ordo noster est apud Gemmam lib. 3. cap. 5. & ab eodem auctore sic explicatur; vt in prima Antiphona dicatur Christus, Sapientia, qui venit in spiritu sapientiæ. In secunda, Adonai, quod nomen Moyfi indicauit Deus, qui legem dedit; & venit nos redimere per spiritum intellectus. In tertia, Radix Iesse in signum populorum, hoc est, in signum Crucis, & liberare nos venit in spiritu consilij. In quarta, Clavis David, qui cælum iustis aperit, & infernum claudit in spiritu fortitudinis. In quinta, Oriens, qui nos illuminat spiritu scientiæ. In sexta, Rex gentium, & lapis angularis qui saluat omnes per spiritum pietatis. In septima, Emmanuel, qui venit non sine spiritu timoris, dans cunctis charismata amoris. Hæc ille salsus. Est igitur hic numerus septenarius ex Isa. 11. desumptus.

5 Præcedunt has Antiphonas aliæ ad Laudes, quasi præparatoriæ ad maiores, de quibus Amalar. lib. 4. cap. 30. vt renouemur, ait, paulo ante Natiuitatem. Habebantur de his in Breuiarijs antiquioribus quædam Tabulæ Parisienses, cum hac Rubrica; vt scilicet, si Festum occurreret; completis omnibus de Festo, rursus dicerentur Laudes cum his Antiphonis, & Psalmis ferjalibus, quæ Tabulæ à Pio Quinto mutatæ sunt in Ru-